

Vliegvisvereniging FLYMPH

Een enthousiaste club met interessant vliegviswater

TEKST & FOTOGRAFIE DIRK SCHEPER

Het is alweer meer dan een jaar geleden dat ik de bekende vliegvisclubs en -verenigingen in den lande benaderde. Mijn vraag was om eens een dag met hen mee te lopen en te vissen in óf hun eigen viswater óf viswater waarin zij als club geregeld vissen. Dit in het kader van het leren waarderen van het viswater in Nederland. Kijk niet alleen over de grenzen naar verre landen en oorden! Enkele verenigingen hebben daarop positief gereageerd. De spits wordt afgebeten door Flymph, een club van uitsluitend vliegvissers met bijna vijftig enthousiaste leden. Zij beschikken over een 'eigen' heldere natuurplas van ruim drie hectaren waarin op forel kan worden gevestigd. Ook kunnen zij genieten van het vissen in Dommel, Tongelreep, Kleine Dommel of Keersop in een gedroomde omgeving...

Eindelijk is het zover: mijn vismaat Henk Hoogstraten en ik zijn op weg naar Eindhoven om daar kennis te maken met Henk Eisenburger en Hans Berkhof van Flymph. Het is de eerste dag na een periode van mooi weer en de weermannen op de verschillende zenders hebben een grote kans op regen voorspeld, vooral in het zuiden van het land. Laat dat nu juist de plek zijn waar wij heen gaan. Zonder files of andere tegenslagen komen wij in het Eindhovense aan en maken kennis met Henk en Hans. De koffie gaat samen met de kennismaking en de bespreking over hoe onze gastheren de dag hebben ingedeeld. Samengevat komt het er op neer dat wij met z'n vieren een aantal meer en minder bekende gebieden gaan afstruinen om niet alleen te vissen, maar om ook wat van het landschap op te snuiven. Feitelijk vissen met een vleugje sightseeing!

GENNEPER PARKEN, DOMMELDAL EN DE LAAGLANDBEKEN

De eerste stop vindt plaats aan de Keersop, een zijbeek van de Dommel. Het is een laaglandbeek die als Elsenloop ten noorden van Lommel in België ontstaat. Na de Belgische grens stroomt deze beek langs Bergeyk, Westerhoven en langs Dommelen en mondt voorbij het voormalige gehucht Keersop uit in de Dommel. Het water staat relatief laag. Desondanks stroomt de beek nog behoorlijk. Zowel Henk als Hans heeft ons gewaarschuwd om ons niet te veel voor te stellen van de visvangsten. Die zijn de afgelopen maanden niet bijzonder goed geweest. Hier vissen we een halfuurtje om te wennen aan het vissen in een beek. Dat is anders dan wij gewend zijn in de polder. Het bijzondere van deze fraaie beek onder de rook van Eindhoven zijn de trajecten met een harde grind- en grove zandbodem. Een ideaal gebied voor beekforel en vlagzalm, is onze visie. Een zeer succesvolle introductie van deze vissoorten in de jaren tachtig kwam door een rampzalige giflozing tot een abrupt einde. Onze gastheren geven aan dat momenteel gedacht wordt aan een herintroductie van salmoniden, maar zowel de regelgeving als de kwetsbaarheid van het beekje vormen geduchte obstakels. Het huidige visbestand bestaat vooral uit voorn, serpelingsbaars en wat snoek, maar ook biermpje, beekprik en grondeling komen hier voor. Winde en kopvoorn zullen zich hier vast en zeker mettertijd

vestigen, nu de hele Keersop voorzien is van voor vis passeerbare voorzieningen.

Na een halfuur vertrekken we naar de volgende stop, slechts een kleine kilometer verwijderd van onze eerste kennismaking met de Keersop. Wij passeren daarbij de Beekloop, die zijn water gedeeltelijk uit de Keersop betreft en later weer in de nabijheid van Westerhoven in de Keersop uitmondt. Hier bevindt zich ook een aardig natuurgebied(je). De Brabantse Keersop behoort in haar geheel tot het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grote Heide & De Plateaux omdat het de enige plaats is waar de beekprik in Noord-Brabant voorkomt. De Beekloop is daarnaast vooral bekend omdat hij enkele visvijvers van water voorziet. Wij stoppen bij het St. Valentinus kapelletje dat direct naast een bruggetje over de Keersop staat. Interessant is dat zich hier een waterput bevindt waarin het water altijd hoger staat dan in de beek zelf, zelfs in de meest droge zomers. Een korte vispauze hier levert fraaie natuurplaatjes op. Wij zien weliswaar verschillende vissen, maar vangen doen wij deze schuwe exemplaren niet.

BEEKPRIK

De beekprik, een vis die tot circa achttien centimeter lang en zes jaar oud wordt, blijft zijn hele leven in dezelfde beekloop. Het

dier leeft drie tot zes jaar als een blinde larve in de bodem. Daarna verandert het tot volwassen prik, houdt op met foerageren en paait boven grind en

stenen. De beekprik paait stroomopwaarts in dezelfde beek, vandaar dat de Keersop uitermate geschikt is voor deze vis, die op de rode lijst van bedreigde dieren voorkomt. Hiermee wordt tevens het belang van deze laaglandbeek voor de flora en fauna onderstreept. Niet voor niets wordt deze beek tot een van de rijkste laaglandbeken van Nederland gerekend. Niet alleen als gevolg van de al eerder genoemde snelle stroming van het water en de grindachtige bodem, maar ook omdat het water kalkhoudend is. De beekprik is overigens geen parasiet zoals de rivier- en de zeebek.

Wij hebben enkele van de twintig vissoorten die hier tijdens tellingen zijn ontdekt, kunnen spotten (eens per jaar wordt in de winterperiode de beek elektrisch afgevestigd om een indruk te krijgen van de aanwezige visstand). Het gaat daarbij vooral om vissen die een vorm van trekgedrag vertonen, waaronder het biermpje, de kopvoorn, de winde en de eerder genoemde beekprik. Henk en Hans weten onze kennis verder op te krikken door te melden dat er niet minder dan 200 soorten macrofauna in de beek voorkomen. In het gedeelte stroomopwaarts van de weg Dommelen - Westerhoven mag alleen met de vliegvisvergunning worden gevestigd in combinatie met de vergunning van Dommelvisrecht, de beheerseenheid die de visrechten bezit van de beken ten zuiden van Eindhoven.

Wij mogen stellen dat hier sprake is van het pure vliegvisseren in al zijn

eenvoud en schoonheid, waarbij de keuze tussen nimf en droge vlieg volledig subjectief is. Zo is Henk Eisenburger een fervent drogevliegvisser, terwijl Hans Berkhof geen echte voorkeur heeft. Henk gebruikt imitaties van miertjes, Adams, Klinkhamers en dergelijke droge vliegen. Zelf heb ik met uiteenlopende vliegjes gevestigd en geëxperimenteerd, waaronder Vlokkreeft, Red tag, Brown Stonefly, Tan Cadis Larva en de Gray Caddis Midge Nymph. Vismaat Henk viste onder meer met Vlokkreeft en de Peute. Henk gaf aan dat ook de Prince Nymph en de bekende sedges het in vele verschijningsvormen prima doen. Uiteraard heb ik ook enkele droge vliegjes geprobeerd, waaronder de bekende Pale Morning Dun Parachute en de Cahill Quill Parachute. Uiteindelijk heb ik enkele vissen weten te verschalken op een bijna ordinaar te noemen Pheasant tail, mijn favoriet op elk water, en een Trico Spinner. Hiermee vang ik een winde en enkele ruisvoorns.

TONGELREEP

Na de smakelijke lunch gaat het naar de Tongelreep. Ook deze laag-

landbeek ontspringt in de Belgische Kempen. Na een omweg en gevoed vanuit andere beken, komt zij bij de roemruchte Achelse Kluis ons land binnen waar ze haar naam Tongelreep krijgt. De Tongelreep is door het waterschap over haar volle lengte weer geheel in haar oude glorie hersteld. Alle stuwen zijn verdwenen waardoor de waterstand in haar stroomgebied niet meer kan worden geregeld. Door ruime retentiegebieden bij Valkenswaard moet Eindhoven bij hoog water gevrijwaard blijven van overstromingen. Ook deze beek, die via het Leenderbos en langs Valkenswaard loopt, voedt tal van visvijvers en bereikt vervolgens via Aalst en Waalre het Eindhovense stadsnatuurgebied Genneper Parken om ten slotte bij het Stadswandelpark in Eindhoven in de Dommel uit te komen. Het blijkt een aantrekkelijke en heldere beek te zijn, die nu mooi door het landschap meandert en prachtige plekken biedt, niet alleen landschappelijk, maar ook voor de vliegvisser.

Belangrijk om te weten is dat er (nog) geen dagvergunningen voor gastvissers verkrijgbaar zijn. Niet alle bij Dommelvisrecht aangesloten verenigingen willen hieraan meewerken. Alleen het lidmaatschap van zo'n hengelsportvereniging geeft het recht om te vliegvisseren in het fraaie bekenstelsel in het zuidoosten van Brabant. Vliegvissers hebben, evenals andere vissers, overigens niet overal toegang meer. Dat heeft erme te maken dat in sterk toenemende mate landerijen aan

natuurorganisaties worden verkocht. Die beperken vervolgens de toegang tot hun terreinen of verbieden de toegang in reservaten. Ook het vissen vanaf hun oevers wordt

wel verboden, of door ondoordringbare oeverbeplanting onmogelijk gemaakt. Hier ligt voor Sportvisserij Nederland en onze VNV de schone taak om onze belangen als vliegvissers te verdedigen!

Het vliegvissen in de Gennep Parken bleek een verademing! Tussen de A67 en het centrum van Eindhoven ligt een oase van rust. Hier verleende de vis bovenverwachting medewerking aan onze inspanningen om ze toch voor een momentje uit hun domein te lokken. Bescheiden van formaat - met af en toe een mooie uitschieter - waren ze present als de nimf of de droge vlieg voorbij kwam. Prachtig!

DOMMEL

Vervolgens hebben wij nog enkele interessante plekken aan de Dommel bezocht. Waarschijnlijk de bekendste rivier onder vliegvissers. Het ging er Henk en Hans hierbij voornamelijk om, om te laten zien welke fantastische mogelijkheden er voor de vliegvisser zijn binnen hun regio. Vlakbij het stadscentrum hebben wij ten slotte nog een uur gevist

met als resultaat enkele prachtige voorns en een baars. Dat wij niet méér hebben gevangen, lag met zekerheid aan de keuze van de vlieg, want het miegelde er van de vis aan het oppervlak. Het had veel weg van een rise, zoals wij die kennen bij forel op bepaalde tijdstippen van de dag. Weliswaar was dit meer lokaal op enkele plaatsen in de Dommel, maar daarom niet minder spectaculair.

In de Dommel worden uiteenlopende vissen met de vlieghengel gevangen waaronder snoek, voorn, baars, winde enzovoort. Dat ik verschillende vliegen heb verspeeld, spreekt voor zich. Zeker op de manier waarop ik vis, namelijk zo 'gevaarlijk' mogelijk. De vis zit immers altijd daar, waar de vis zich veilig voelt en dus voor de vliegvisser vrijwel 'onbereikbaar' is!

TOT SLOT

Het is een enerverende en vooral interessante dag geworden bij FLYMPH. Henk en Hans hebben zich ingespannen om mij en mijn maat Henk een zo veelzijdig mogelijk beeld te geven van de vliegvismogelijkheden binnen hun regio. Niet alleen theoretisch, aan de hand van allerlei visverhalen, maar ook praktisch. Als vliegvisser uit de Randstad, en dat kan ik niet genoeg benadrukken, was deze dag een openbaring voor mij. Nederland heeft wat betreft viswater meer te bieden dan menig een voor ogen heeft. Bovendien bewijst het mijn stelling dat er in Nederland zoveel vliegvisswater aanwezig is waar 99% van ons vliegvissers niet komt, of zelfs maar van heeft gehoord. En dat, terwijl iedereen Patagonië blijkbaar (van naam) kent. Mijn dank gaat uit naar Henk en Hans, onze reisleiders binnen het vliegvisserschap rondom Eindhoven.